

MÉDIUMOK, TÖRTÉNETEK, HASZNÁLATOK

MÉDIUMOK,
TÖRTÉNETEK,
HASZNÁLATOK

*ÜNNEPI TANULMÁNYKÖTET
A 60 ÉVES SZAJBÉLY MIHÁLY
TISZTELETÉRE*

Szerkesztette:
Pusztai Bertalan

A szerkesztésben közreműködött:
Ivaskó Lívía, Mátyus Imre, Tóth Benedek

Design és layout:
Mátyus Imre

A könyv megjelenését támogatta
a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara.

© a szerzők, 2012.

Minden jog fenntartva. Bármilyen másolás, sokszorosítás,
illetve adatfeldolgozó rendszerben való tárolás
a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásához van kötve.

© szerkesztők, 2012.

Szegedi Tudományegyetem
Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék

Elérhetőségek:
www.media.u-szeged.hu
facebook.com/sztekomm
twitter.com/sztekomm

A digitális kiadást készítette az Alföldi Nyomda Zrt, Debrecen
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató

ISBN 978-963-306-177-0

Tartalom

Előszó	9
„A globális értelmiségellenesség hosszú távon nem tartható” – Szajbély Mihállyal Hollósi Zsolt beszélget	13

I. Költők, írók, újság[ot]író írók, újságírók

I.1 Költők, írók

DEBRECZENI ATTILA: <i>Folyóirat vagy gyűjteményes kötet?</i> (<i>Csokonai Diétai Magyar Múzsája</i>)	39
LABÁDI GERGELY: „No ez már <i>Cultura</i> .” <i>Csokonai és a kultúra diskurzusa</i>	48
ZVARA EDINA: <i>Bárány Péter ismeretlen Campe-fordítása,</i> <i>a Kisede Lélektudomány a' Gyermekek Számára</i>	64
MONOK ISTVÁN: <i>Az intézményi könyvtárak szerepe</i> <i>a nemzeti kulturális identitás kialakulásában</i> <i>Magyarországon a 18. században</i>	75
FÓRIZS GERGELY: <i>A Berzsenyi–Döbrentei-levelezés</i> <i>kiadásának problémái</i>	93
SZALISZNYÓ LILLA: „Nem volna jó a Kisfaludy-Társaság kérdésére <i>felelnünk?</i> ” – <i>A Shakespeare-t játszó és tanító Egressy Gábor</i>	107
S. VARGA PÁL: <i>Ellenséges istenek Bábele</i> – <i>A romantikus „új mitológia” alakulása Vörösmarty lírájában</i>	128
TÖRÖK ZSUZSA: <i>Wohl Janka és Arany János kapcsolata</i> <i>sajtóközlemények tükrében</i>	140
HÁSZ-FEHÉR KATALIN: <i>Szövegihletek Arany költeményeiben</i>	156

SZÖRÉNYI LÁSZLÓ: <i>Jókai Mór: Bokácius kalandjai című elbeszélésének forrásaihoz</i>	179
BARANYAI ZSOLT: <i>Az első magyar szecessziós regény (Asbóth János: Álmodója)</i>	191
RÁKAI ORSOLYA: <i>A figyelem szenvedélye: megjegyzések a 19-20. század fordulójának irodalomszemléleti változásaihoz Schöpflin Aladár kapcsán</i>	204
WERNITZER JULIANNA: <i>„Kedves Sándorkám!” – Rajz Sándor levelezése Csáth Gézával és Brenner Dezsővel a Petőfi Irodalmi Múzeum kéziratárának anyagai alapján</i>	219
DÁVIDHÁZI PÉTER: <i>„Nem adhatom még olvasásra sem” – Ismeretlen levélváltás Csáth Géza naplójáról</i>	228
HAVASRÉTI JÓZSEF: <i>Arcképzés – Széljegyzetek három Szerb Antal-levéelhez</i>	235

1.2 Újság[ot]írók, újságírók

FRIED ISTVÁN: <i>Író és/vagy újságíró (Magyar írók választásai/pályamódosításai)</i>	257
SZÉCHENYI ÁGNES: <i>Az újságírás önreflexiója: Biró Lajos, 1908–1911</i>	265
BUZINKAY GÉZA: <i>Harc a sajtóreform körül, 1914</i>	282
SIPOS BALÁZS: <i>Az Új Idők mint női lap a két világháború között</i>	293
VÖRÖS BOLDIZSÁR: <i>„az oroszok rendszeresen támogatták Rákóczi tüzérséggel, tisztekkel, sőt időnként pénzzel is” – Propagandisztikus történelemhamisítás I. Péter cár és II. Rákóczi Ferenc kapcsolatáról az 1940-1950-es években</i>	310

II. Inter[kulturális]mediális randevúk

II.1 Utazás > értelmezés > kultúra > utazás > ...

SZIJÁRTÓ ZSOLT: Az „átmenetiség” jelentősége – közelítések egy elmosódott fogalomhoz	327
TÓTH BENEDEK: Az értelem mint a kultúra médiuma: a kultúra értelme – (Az ’értelem’ és a ’kultúra’ rendszerelméleti fogalmairól)	334
IVASKÓ LÍVIA: Történeteink	351
TAKÁTS JÓZSEF: Utazás egy utazás körül – Jókai turistaúton	360
PUSZTAI BERTALAN: Isten nem kellemes alkotása vagy a művelt emberiség nemes hajtása? – Turisták a Vasárnapi Újság hasábjain (és ’bérczein’)	366
BÁNYAI JÁNOS: A kolumnista: bennszülött antropológus	381
MÁTYUS IMRE: Szubkulturális identitásperformansz – Online önmediatizáció, a Comicbookgillr19 YouTube csatorna példája	385

II.2 Médiumok egymás között

DERÉKY PÁL: Kritikus hangok	397
MIKOLA GYÖNGYI: A Symposium képi fordulata	411
TOKAI TAMÁS: Az intermedialitás mint kulturális metafora	421
LÓRINCZ CSONGOR: Tanúságtétel, erőszak, archívum – Esterházy Péter: Javított kiadás	433
SIMON MELINDA: A kiadói jelvények mint a jogfolytonosság jelzésének eszközei	454